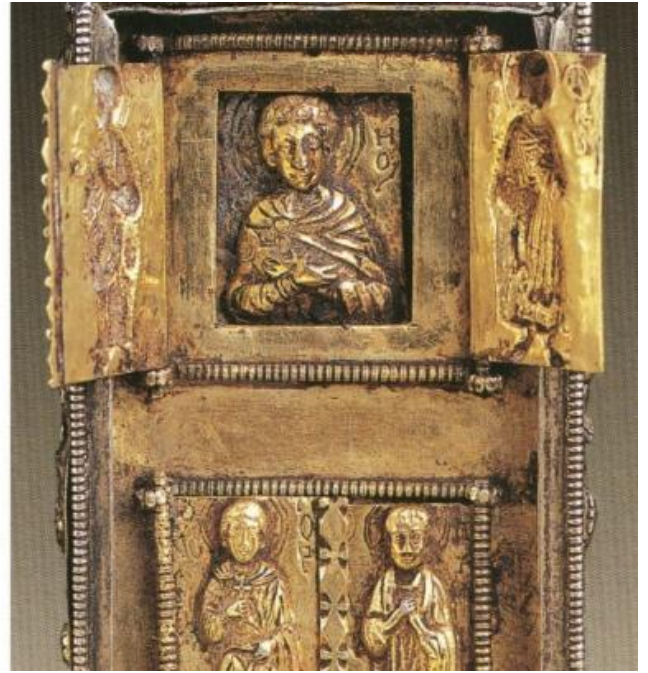
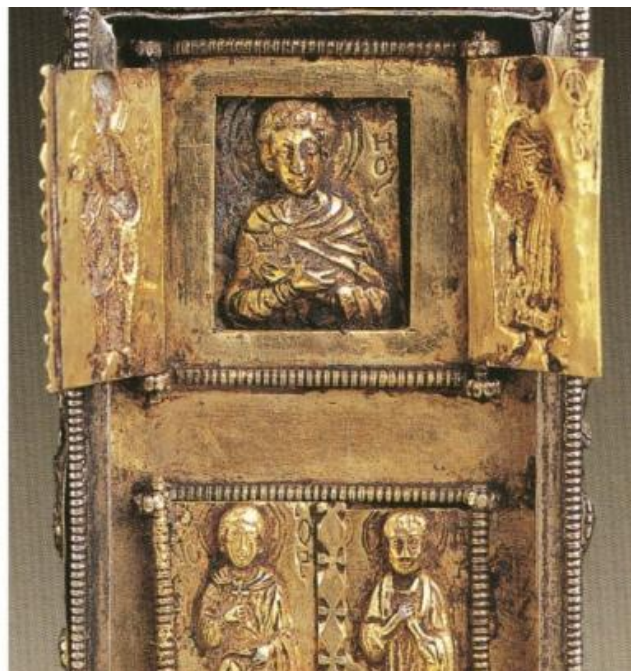

Σε... ψηφιακή κιβωτό μπαίνει το Άγιον Όρος..

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιον Όρος](#) / [Γλυπτική, Ζωγραφική & Αγιογραφία και Φωτογραφία](#)
[/ Θέατρο, Κινηματογράφος, Ντοκυμανταίρ, TV και Διαδίκτυο](#)

Πρόσβαση σε ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα με τους θρησκευτικούς και πολιτιστικούς θησαυρούς της Αθωνικής Πολιτείας θα έχουν τη δυνατότητα να ανακαλύψουν και να θαυμάσουν εκατομμύρια επισκέπτες και ερευνητές. Το Άγιον Όρος μπήκε σε ψηφιακή κιβωτό και η «αποκάλυψή» του θα γίνει αμέσως μετά τις γιορτές και για πρώτη φορά στη Θεσσαλονίκη.

Δεκατρείς από τις είκοσι ιερές μονές του Αγίου Ορους, καθώς και η Ιερά Κοινότητα, ανταποκρίθηκαν θετικά να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση», με τη μέριμνα της ελληνικής πολιτείας και με τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανάληψη του έργου έγινε με δημοπρασία και δόθηκε στον ΟΤΕ, ο οποίος κατένειμε το υλικό σε ειδικευμένες ελληνικές εταιρείες. Την επιστασία του έργου έχουν η Ιερά Κοινότητα και, φυσικά, οι μονές. Πρόκειται για τις Μονές Βατοπεδίου, Χιλανδαρίου, Διονυσίου, Παντοκράτορος, Ξηροποτάμου, Ζωγράφου, Δοχειαρίου, Καρακάλλου, Σίμωνος Πέτρας, Αγίου Παύλου, Σταυρονικήτα, Ξενοφώντος και Γρηγορίου, με την ελπίδα -μόλις δουν το αποτέλεσμα- να μπουν σύντομα στην ψηφιακή κιβωτό και οι υπόλοιπες μονές του Αθω.

Το «Έθνος της Κυριακής» παρουσιάζει αποκλειστικά ένα μικρό μέρος αυτού του τεράστιου κειμηλιακού πλούτου της αγιορείτικης πολιτιστικής κληρονομιάς. Χρειάστηκαν τέσσερα χρόνια επίμονης προσπάθειας και εντατικής δουλειάς για να δημιουργηθεί αυτό το ξεχωριστό αποτέλεσμα.

Απόλυτη Επιτυχία

Το πρόγραμμα «Αθωνική Ψηφιακή Κιβωτός» είναι μια πρωτοποριακή προσπάθεια που αποβλέπει στην αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών μέσω της ψηφιοποίησης, της τεκμηρίωσης και της προβολής του αγιορείτικου πολιτιστικού αποθέματος. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις όσων ασχολήθηκαν με το έργο, το οποίο ολοκληρώθηκε με απόλυτη επιτυχία, το ψηφιακό περιεχόμενο του κόμβου που δημιουργήθηκε περιλαμβάνει 4 εκατομμύρια ψηφιακές λήψεις (200.000 έγγραφα, 3.000 χειρόγραφα, 1.500 παλαίτυπα και 18.000 τεκμήρια, φορητές εικόνες και αντικείμενα-κειμήλια).

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑΝ ΤΩΝ ΧΡΕΙΣ
ΤΕΡΜΑΤΩΝ. ΓΙ' ΔΕ ΚΑΙ ΠΕΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΔΙΚΑΙ
ΩΜΑΤΩΝ. ΚΑΙ ΟΥΔΕ ΣΤΟΝ ΚΑΠΩΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΑΤΕΙΣ
ΕΠΕΡΕΙΩΝ. Η ΚΑΤΙ ΔΕ ΑΣΙΩΚΑΙ ΑΙ ΛΙΘΟΧΑΙΣΤΗΝ ΕΧΕΙΡΑ
ΠΟΡΙΜΒΛΗΙ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΑΙ ΕΙΜΑ ΑΠΟ ΤΕΧΝΩΝ
ΣΗΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΗΚΑΙ ΣΤΑΙ ΠΑΝΟΤΑΙΟΥ ΤΕΝ ΠΙ ΠΛΕΟΝΚ
ΤΙΚΟΝ ΚΑΙ Δ' Δ' ΟΝ ΠΕΙΡΑ ΔΙΣΙ ΜΕΜΟΡΟΣ ΔΠΙ ΜΕΚΕΙΝ
ΤΟΙΣ ΤΟΙΟΥΤΟΙΣ ΚΤΗΜΑΣΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙΣ ΔΙΚΑΙΟΙΣ ΠΟΣ
ΑΥΤΙΣ ΣΙ ΒΑΣΙΛΕΥΣΙ ΚΑΙ ΤΟΥΤΟ ΓΑΡ ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ
ΟΠΩΣ ΩΝ ΧΕΥΣΟΣΟΥ ΛΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙ
ΛΕΙΑΣ ΜΕΓΕΙΣ ΟΝ ΑΣ, ΕΠΙ ΔΕ ΚΑΙ ΠΑΝΤΑ ΑΙ ΚΑΙ ΤΕ ΒΡΑΒΕΥΘ
ΤΟΙΟΥΤΟΙΣ ΑΣ ΑΣ ΜΕ ΤΟΥ ΕΑΙΟ ΠΕ ΔΙΟΥ ΜΕΝ ΑΠΟΛΥΘ
ΚΑΙ Τ' ΜΕΝΑ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΥΝ ΤΕΧΝΟΥΣ
ΟΝ ΔΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΥΝ ΤΕΧΝΟΥΣ
ΧΙΛΙΟΣΟΥ ΟΧΤΑ ΜΟΙΡΑΙΣ
ΕΝΩ ΚΑΙ ΠΟΙΜΕΤ ΔΡΟΜΗΙ ΕΛΙ ΣΕ ΒΕ Σ ΚΑΙ
ΘΕΟ ΠΡΟ ΔΙΧΗ ΤΟΥ ΤΟΥ ΠΟΙΜΕΤ ΜΕΝΑ ΤΕ

ΤΕΛΕΤΩ ΠΟΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΑΙ
ΕΥΤΟΚΡΑΤΩΡΑΣ ΜΑΤΙ ΔΟΥ
ΚΑΙ ΟΥΤΕΛΟΣ ΚΟΚΥΝΗΡΟΣ ΟΠΟΣ
ΛΟΙΧΟ ΤΟΣ

Χρυσόβουλλο του Ανδρονίκου Β' Παλαιολόγου (14ος αι.), Ι.Μ. Βατοπαιδίου

Το ψηφιακό αποτέλεσμα θα είναι ένα σύγχρονο εργαλείο για τους ερευνητές, καθώς για κάθε αντικείμενο, εικόνα, χειρόγραφο ή έγγραφο θα υπάρχει και η ανάλογη επιστημονική τεκμηρίωση και ανάλυση από ειδικούς επιστήμονες, οι οποίοι εργάστηκαν ακατάπαυστα για περίπου τέσσερα χρόνια, υπό την καθοδήγηση του ιστορικού, ομότιμου διευθυντού Ερευνών στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Κρίτωνα Χρυσοχοΐδη, και άλλων πανεπιστημιακών καθηγητών. Κάλυκας από ίασπι με αργυρεπίχρσο δέσιμο, Ι.Μ. Βατοπαιδίου.

Οι ερευνητές θα έχουν στη διάθεσή τους ευρετήρια και τη δυνατότητα να ανιχνεύουν πρόσωπα και πράγματα μέσα από ένα τεράστιο πλήθος δεδομένων, η ανάλυση των οποίων θα χρειαζόταν μακρόχρονη έρευνα. Η σύγχρονη τεχνολογία πάνω στην οποία βασίστηκε η όλη προσπάθεια και χρησιμοποιήθηκε για την ψηφιοποίηση του ιστορικού αρχείου, των χειρόγραφων κωδίκων, των παλαιτύπων και των έργων τέχνης αποτελεί υπόδειγμα προς υλοποίηση και άλλων παρόμοιων προσπαθειών. Το υλικό προέρχεται από τη μακραίωνη αλλά και τη σύγχρονη ζωή των μοναχών της Αθωνικής Πολιτείας και συνάμα έχει όλα τα επιστημονικά τεκμήρια για την αξιοποίησή του από ερευνητές, δημοσιογράφους, τεχνίτες αλλά και απλούς επισκέπτες.

Εικονική πραγματικότητα

Το έργο ξεπέρασε τις προσδοκίες των σχεδιαστών, ως προς την υλοποίησή του, καθώς με τη βοήθεια της σύγχρονης τεχνολογίας ο επισκέπτης του Ψηφιακού Κόμβου θα έχει τη δυνατότητα να επισκέπτεται (Virtual Reality) χώρους και διαδρομές εντός και εκτός των μονών που ακόμη και ως φυσικός επισκέπτης θα ήταν δύσκολο να κάνει. Φυσικά αυτή η ιδιαιτερότητα αφορά κυρίως τον γυναικείο πληθυσμό, που μέσω συγκεκριμένων εφαρμογών θα έχει τη δυνατότητα να μνηθεί στην πνευματικότητα του Αγίου Ορους, να θαυμάσει την εσωτερική αρχιτεκτονική και τα πλούσια κειμήλια, σαν να υπάρχει φυσική παρουσία σε αυτό τον ξεχωριστό τόπο. Εγκόλπιο με διάλιθο πλαίσιο.

Εγκόλπιο με διάλιθο πλαίσιο. Η Παναγία σε προτομή με στάση δεήσεως (12ος-13ος αι.) Ι.Μ. Βατοπαιδίου

Οι δομές του Κόμβου -θα υπάρχουν 17 κατηγορίες- και τα αποτελέσματα θα είναι πολυγλωσσικά, ευνοώντας με αυτό τον τρόπο τη διείσδυση της ορθόδοξης πνευματικότητας και του πολιτισμού σε λαούς που δεν είναι γλωσσικά ικανοί να διαβάσουν την ελληνική γλώσσα. Και μια ιδιαίτερα σημαντική λεπτομέρεια: Η πρόσβαση και η χρήση του υλικού θα είναι ελεύθερες, καθώς το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από ευρωπαϊκούς πόρους.

Φυσικά για περισσότερες πληροφορίες οι μελετητές, κυρίως οι ιστορικοί, θα

έρχονται σε συνεννόηση με τις μονές στις οποίες ανήκει το υλικό. Στην ψηφιοποίηση δόθηκε προσπάθεια να καταγραφεί ηλεκτρονικά και ο υπόλοιπος πολιτιστικός πλούτος του τόπου, όπως είναι οι εικόνες, οι τοιχογραφίες, τα διάφορα μεταλλικά αντικείμενα (κειμήλια των μονών) και κοντά σε αυτά, μαρμάρινα οικοδομικά στοιχεία, ξυλόγλυπτα, είτε σε μεγάλο μέγεθος (τέμπλα, προσκυνητάρια) είτε σε μικρό (μικροξυλόγλυπτα).

«Οι μεγαλύτεροι πολιτιστικοί θησαυροί της Ορθοδοξίας»

Η διαρκής οίκηση του χώρου από μοναχούς συσώρευσε πλήθος λαογραφικών αντικειμένων αλλά και αρχαίων νομισμάτων, αντικειμένων μικροτεχνίας, λειτουργικών αμφίων, λειτουργικών σκευών, πινάκων ζωγραφικής, χαλκογραφιών, χαρτών, έως και γραμματοσήμων! Στα θέματα αυτά προστέθηκαν και τα ακουστικά αρχεία και, τέλος, τα οπτικοακουστικά. Για τον σκοπό αυτό συνετάχθη μελέτη, υπεγράφη κανονισμός και αγοράστηκαν τα απαιτούμενα ηλεκτρονικά βοηθήματα, όπως σκάνερ υψηλής καταγραφής, φωτογραφικές μηχανές, υπολογιστές, servers κ.λπ. Η υλοποίηση αυτού του μοναδικού έργου θα έχει ως αποτέλεσμα την καθιέρωση της Ελλάδας ως έναν από τους σπουδαιότερους διαχειριστές και διαθέτες ψηφιακού πολιτιστικού ορθόδοξου αποθέματος στον κόσμο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο Άγιον Όρος υπάρχει η μεγαλύτερη συλλογή ελληνικών χειρογράφων στον κόσμο, βυζαντινών και μεταβυζαντινών εγγράφων, η μεγαλύτερη συγκέντρωση φορητών εικόνων, μία από τις μεγαλύτερες πυκνότητες τοιχογραφημένων συνόλων στον κόσμο (100.000 τ.μ.), η μεγαλύτερη συλλογή αντικειμένων μεταλλοτεχνίας και ξυλόγλυπτικής στην Ελλάδα, χαρακτηριστικών, οθωμανικών, ρωσικών, ρουμανικών εγγράφων, μία από τις σημαντικότερες συλλογές εκκλησιαστικών υφασμάτων της Ορθόδοξης Εκκλησίας, παλαιών ελληνικών εντύπων στην Ελλάδα, κεραμικών (ιζνίκ - Κιουτάχειας) στην Ελλάδα, παλαιών φωτογραφικών πλακών, ελληνικών χειρογράφων στον κόσμο κ.ά.

Χ περί τῆς ἀνεκφράστου ἁλοῦσεως τῆς βλασφημίας
 ἀλεπτήριζης καὶ κερσῶ, χαλεπώτερον
 ἀπόγορον εἶναι ἐν τοῖς φθάσασιν ἄλλα
 κὸς μὲν λῆψαυδὴ τῆς μετὰ τὴν ὑπερ-
 φανίας, τὸν ἀρρητόν τῆς βλασφημίας
 ἀπόγορον· διὸ ἀναγκαῖον εἰς μέτρον
 αὐτὸν ἀχθῆναι· οὐ γὰρ τῶν τυχόντων
 ἄλλω γέ, καὶ πολὺ πάντων χαλεπώ-
 τερος ὄχθος καὶ πόλεμος καθέστηκε
 καὶ τὸ δὴ χαλεπώτερον, οὐδέ ἄλλω
 ὁκφρασθῆναι ἢ καὶ ὀξομολογηθῆναι
 καὶ ἀηλιτευθῆναι πρὸς τῶν ἰατρῶν δυνά-
 μιστος· διὸ καὶ πολλοὶς πολλὰ κίσι,
 ἀπόγνωσιν καὶ ἀμελπίαι ἀνιγίνονται·
 ὡς περὶ σκώληκος ἐν ξύλῳ, πᾶσα φάει
 τὴν ἐλπίδα ἐξαφάλωσσε ὁ ἀφόςτος·

εἰς τὴν πρῶτην·
 ἐκ τῆς ἀποκεί-
 κται τὸ σκεῖν·
 ἀλλ' ἐκ τῆς
 δὲ ὑπερφανίας·
 ὅτι ὑπερφανίας·
 βλασφημίας ἢ
 κτῆσι σνοός·
 ἐν δὲ τοῖς ἀπὸ
 φέροις, ἐκ τῆς
 νηλεῖς ἐν τῇ
 πύλας βλα-
 σφημίας·
 εἰς τὴν σκώλη-
 ἐν τῷ ξύλῳ περὶ
 ποίας, ἐκ τοῦ
 ἐν τῷ ξύλῳ
 σκώληκος·
 ὅτι τῆς βλα-
 σφημίας ἐξ

γιστοῦ· τὸ νομὸν ἡτέλει βεβαίως ἐν τῷ γνήθῳ τῶν θένων· τὸ οὐκ ἔστι πᾶσι λαβεῖν ἐξ ἑαυτοῦ·
 ἡ ἀλλοτρία, περὶ τῆς φθορᾶς τῆς ἀνιγίνονται·

I.M. Σταυρονικήτα

Ι.Μ. Διονυσίου

Πηγή: iellada.gr

